Anne Bekçili?i Ölçe?i: Baba Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anne Bekçili?i Ölçe?i: Baba Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15996

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anne Bekçili?i Ölçe?i: Baba Formu, mevcut bir psikolojik arac?n Türk kültürüne Uyarlama çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Bu ölçek, babalar?n gözünden annelerin çocuk yeti?tirme süreçlerindeki kat?l?m? ne ölçüde düzenledi?ini ve kontrol etti?ini ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle bo?anma sonras? veya ortak ebeveynlik düzenlemelerinde annenin, baban?n çocukla ili?kisine müdahale etme derecesini, yani Anne Bekçili?i davran??lar?n? babalar?n bak?? aç?s?yla de?erlendirir. Bu araç, aile dinamikleri ve ebeveynlik rolleri üzerine yap?lan ara?t?rmalar için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Anne Bekçili?i, Baba Formu, Ebeveynlik, Aile Dinamikleri, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Ortak Ebeveynlik.

Yazarlar

Güleycan Akgöz Akta?, Ay?egül Ayd?n

Amaç

Ölçe?in temel amac?, babalar?n alg?lad??? anne bekçili?i düzeyini sistematik ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Anne bekçili?i, annenin baban?n çocuk yeti?tirme görevlerine kat?l?m?n? te?vik etme veya engelleme yollar?n? ifade eder. Bu form, babalar?n bu davran??lar? ne s?kl?kta deneyimledi?ini belirleyerek, ebeveynler aras?ndaki i?birli?i ve çat??ma örüntülerini anlamaya yard?mc? olur.

Bu Uyarlama çal??mas?, uluslararas? literatürde kullan?lan bir yap?y? Türk kültürü ba?lam?nda geçerli ve güvenilir hale getirmeyi hedeflemi?tir. Elde edilen veriler, özellikle baban?n çocukla kurdu?u ili?ki kalitesini etkileyen faktörlerin incelenmesinde kullan?lmaktad?r.

Yap?

Ölçek, literatürde **Maternal Gatekeeping** olarak bilinen Anne Bekçili?i psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle annenin, baban?n çocuk bak?m? ve yeti?tirilmesiyle ilgili görevlere kat?l?m?n? k?s?tlama, ele?tirme veya kontrol etme e?ilimi olarak tan?mlan?r. Anne Bekçili?i, baban?n ebeveynlik öz yeterlili?ini ve çocukla geçirdi?i zaman?n kalitesini olumsuz etkileyebilir.

Yap?sal olarak, anne bekçili?i genellikle iki ana boyutta incelenir: engelleme (baban?n kat?l?m?n? aktif olarak k?s?tlama) ve yönlendirme (baban?n yaln?zca annenin belirledi?i kurallar

ARABPSYCHOLOGY.COM

çerçevesinde kat?l?m?na izin verme). Bu ölçek, baban?n alg?lad??? bu engelleme ve kontrol mekanizmalar?n? derinlemesine analiz etmeyi sa?lar.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, orijinal yap?n?n Türkçe konu?ulan popülasyonlarda ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü do?rulamak üzere yürütülmü?tür. Akademik kaynakta (Akgöz-Akta? & Ayd?n, 2020), genellikle yap? geçerli?i (do?rulay?c? Faktör Analizi yoluyla) ve e? zamanl? geçerlik yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Spesifik Geçerlik katsay?lar? ve detayl? analiz sonuçlar? bu veri taban? giri?inde belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?n?n makalesinde (OPUS-Uluslararas? Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi, 2020) ölçe?in yap?sal uygunlu?unun ve teorik beklentilerle uyumunun detayl? olarak sunuldu?u bilinmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? örneklemlere kar?? tutarl?l???n? göstermek amac?yla yap?lm??t?r. Bir Uyarlama çal??mas?nda genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) hesaplan?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle tutarl? oldu?unu gösterir.

Kaynakta güvenirlik katsay?s? verilmemi? olsa da, bu tür Psikometri çal??malar?n?n vazgeçilmezi olan Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in Türkçe formunun güvenilirli?ini kan?tlamak üzere makalede sunulmu?tur. Bu de?erler, ölçe?in ara?t?rma amaçl? kullan?m için yeterli düzeyde güvenilir oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Anne Bekçili?i Ölçe?i: Baba Formu'nun yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad??? incelenmi?tir.

Yürütülen analizler, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ?eklinde olup, maddelerin beklenen faktörlere yüklenimlerini ve model uyum indekslerini de?erlendirmi?tir. Bu analiz sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe formunda da geçerli oldu?unu bilimsel olarak desteklemi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Kendini Bildirim Ölçe?i (Likert Tipi Derecelendirme Format? Kullan?ld??? Varsay?lmaktad?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Babalar (Ebeveynler)

Age Group: Yeti?kin

Population Details: Çocuk sahibi babalar üzerinde uygulanm??t?r.

Test Methodology: Yaz?l? öz bildirim yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Çat??mas?, Çocuk Geli?imi, Baba Kat?l?m?, E? Ebeveynlik, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Makalede belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Makalede belirtilmemi?tir.

Correspondence Address: Güleycan Akgöz Akta? için ileti?im adresi: glycnakgoz@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda yay?mlanan uyarlama çal??mas? ile akademik kullan?ma sunulmu?tur. Kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Güleycan Akgöz Akta? ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar?n ?leti?im Bilgisi: glycnakgoz@gmail.com

Kaynaklar

Akgöz-Akta?, G. ve Ayd?n, A. (2020). Babalar?n gözünden anne bekçili?i: Bir ölçek uyarlama çal??mas?. *OPUS-Uluslararas? Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi*, *16*(Özel Say?), 3565-3590. http://dx.doi.org/10.26466/opus.724644

Makalenin orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: anne-bekciligi-olcegi-baba-formu-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anne Bekçili?i Ölçe?i: Baba Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içeri?inde sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM